

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 228/2026-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **RECLAIM, a. s.**, Staromestská 3, Bratislava, zastúpenej Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom, Oravská ulica 1348/8, Miloslavov, proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Er/1583/2011-73 zo 7. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Er/1583/2011-73 zo 7. októbra 2025 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14Er/1583/2011-73 zo 7. októbra 2025 **zrušuje** a **vec vracia** Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Nové Zámky **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením okresného súdu. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 228/2026-23 zo 14. apríla 2026 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Právny predchodca sťažovateľky v exekučnom konaní vymáhal od povinnej svoju pohľadávku judikovanú zmenkovým platobným rozkazom. V priebehu exekučného konania v súlade s novelou č. 438/2015 Z. z. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov doplnil svoj návrh o rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnou (§ 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku).

4. Okresný súd uznesením z 22. februára 2016 pripustil zmenu na strane oprávneného a novou oprávnenou sa stala sťažovateľka. Po sťažovateľkinej sťažnosti na prietahy v konaní okresný súd vydal opravné uznesenie z 8. apríla 2025 a doručil ho právnemu zástupcovi sťažovateľky. Uvedené opravné uznesenie sa týkalo uznesenia o pokračovaní v konaní z 24. novembra 2017, v ktorom bol chybné uvedený pôvodný oprávnený. Uznesenie o pokračovaní v konaní bolo následne doručené sťažovateľke a právoplatnosť nadobudlo 5. septembra 2025.

5. Ešte pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o pokračovaní v konaní vydal 14. mája 2025 súdny exekútor podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“) upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktorým zároveň opravil pôvodné upovedomenie z 3. marca 2025.

6. Námietky proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie podala sťažovateľka 23. apríla 2025, ktoré odôvodnila tým, že v predmetnej veci neplynula tzv. rozhodná doba. Podľa sťažovateľky bola exekúcia podľa § 243f Exekučného poriadku odložená od 23. decembra 2015. Ďalej argumentovala tým, že ku dňu vydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie okresný súd právoplatne nerozhodol o pokračovaní, prípadne zastavení exekúcie, preto bolo exekučné konanie aj naďalej odložené priamo zo zákona. S ohľadom na uvedené tak bol naplnený dôvod na predĺženie rozhodnej doby tak, ako to predpokladá § 4 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní.

7. Okresný súd napadnutým uznesením námietky zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že súdny exekútor doručoval upovedomenie správne, ak ho adresoval sťažovateľke, pretože v čase vydania upovedomenia bola nepochybne v postavení oprávnenej. Na tomto základe okresný súd konštatoval, že námietky sťažovateľky sú nedôvodné a zamietol ich.

II.

Argumentácia sťažovateľky, vyjadrenie odporcu

8. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu sťažovateľka uvádza, že okresný súd žiadnym spôsobom nereagoval na jej argumentáciu obsiahnutú v podaných námietskach. Odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje za arbitrárne, zmätočné, dokonca javiace sa tak, akoby exekučný súd námietky ani nečítal. Sťažovateľka zdôrazňuje, že v podaných námietskach svoje postavenie oprávnenej žiadnym spôsobom nespochybňovala, preto je odôvodnenie napadnutého uznesenia celkom zmätočné.

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje aj tým, že okresný súd mal upovedomenie o zastavení starej exekúcie zrušiť, keďže v predmetnej exekúcii preukázateľne neuplynula rozhodná doba.

10. Namietané porušenie práva na účinný prostriedok nápravy sťažovateľka vníma v tom, že o jej námietkach rozhodovala priamo sudkyňa okresného súdu, hoci podľa § 10 ods. 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní mal najprv rozhodovať vyšší súdny úradník, proti rozhodnutiu ktorého je následne prípustná sťažnosť. Vzhľadom na to, že v konaní rozhodla sudkyňa, navyše bez akéhokoľvek odôvodnenia a v situácii, keď proti napadnutému uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok, došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky.

11. Z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že výhrady sťažovateľky týkajúce sa procesného postupu považuje okresný súd za dôvodné.

12. Sťažovateľka v reakcii na vyjadrenie okresného súdu zotrvala na opodstatnenosti tvrdení o porušení jej práv.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené. Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rozhodnutie súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré naruša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti.

14. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (I. ÚS 218/2019).

15. Po preskúmaní podaných námietok v nadväznosti na odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že okresný súd úplne rezignoval na relevantné vysporiadanie sa s argumentáciou sťažovateľky. Sťažovateľka v podaných námietkach proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie žiadnym spôsobom nespochybňovala svoje postavenie oprávnenej v exekučnom konaní, ani fakt, že jej bolo predmetné upovedomenie doručené, ale svoju argumentáciu založila na jasnom tvrdení o nezákonnosti vydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie.

16. Okresný súd zamietnutie námietok odôvodnil argumentmi, ktorými vecne neodpovedal na námietky nastolené sťažovateľkou v jej procesnom podaní, čím zaťažil svoje rozhodnutie znakmi arbitrárnosti. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (I. ÚS 502/2019). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv zaručených ústavou.

17. Ústavný súd konštatuje, že závery okresného súdu v napadnutom uznesení nenapĺňajú požiadavky kladené na rozhodnutia súdov v zmysle základného práva na súdnu ochranu, a preto je potrebné vysloviť porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu). Preto bolo ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovené a uznesenie okresného súdu bolo zrušené s tým, že vec sa vracia okresnému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu), v ktorom bude jeho úlohou vysporiadať sa v rozhodnutí s námietkami sťažovateľky.

18. Sťažovateľka zásah do svojich práv dávala do súvisu aj s tým, že o jej námietkach nerozhodoval vyšší súdny úradník, ale priamo sudkyňa, v čom videla porušenie princípu dvojinstančnosti konania.

19. Ústavný súd v náleze sp. zn. I. ÚS 502/2019 z 26. mája 2020 uviedol, že „z ústavnoprávneho hľadiska súdne konanie nie je povinne dvojinstančné s výnimkou vecí trestných, u ktorých táto požiadavka vyplýva z čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako je už uvedené, ani čl. 6 dohovoru samotné právo na odvolanie na súde vyššej inštancie negarantuje a dvojinstančnosť, ako vyplýva aj z judikatúry ESĽP (napr. Le Compte, Van Leuven a De Meyere proti Belgicku z 23. 6. 1981, Adolf proti Rakúsku z 26. 3. 1982, Feldbrugge proti Holandsku z 29. 5. 1986), nie je všeobecnou zásadou civilného súdneho konania.“.

20. V uznesení sp. zn. III. ÚS 89/2019 z 5. novembra 2019 zas ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením čl. 13 dohovoru uviedol, že «Pod pojmom efektívny prostriedok nápravy nemožno podľa judikatúry ESĽP nevyhnutne rozumieť existenciu riadneho opravného prostriedku (odvolania). Naopak, ESĽP vo svojej judikatúre považuje za efektívny prostriedok nápravy aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy [napr. Poštová banka, a. s., proti Slovensku, sťažnosť č. 22736/06, rozhodnutie z 20. 10. 2010, časť „Právo“ („Law“, bod 2], keďže v nej možno namietat porušenie práv zaručených dohovorom a čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy, poskytujú ústavnému súdu efektívne možnosti odstrániť vzniknuté porušenie týchto práv. Keďže v prerokúvanej veci mala sťažovateľka možnosť podať proti napadnutým rozsudkom okresného súdu a krajského súdu a napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu (túto) ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta viaceré porušenia práv zaručených dohovorom, mala podľa názoru ústavného súdu k dispozícii efektívny prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru. Súčasťou práva podľa tohto článku však nie je právo na úspech jej opravného prostriedku.».

21. Hoci teda okresný súd vo svojom vyjadrení o ústavnej sťažnosti sám uviedol, že porušil zákonom ustanovený postup, je potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou či dohovorom zaručeného základného

práva. S ohľadom na už uvedené závery teda ústavný súd konštatuje, že iba to, že v danej veci rozhodol sudca, a nie vyšší súdny úradník, nemôže samo osebe spôsobiť zásah do ústavných práv sťažovateľky, pretože dvojínštančnosť nie je všeobecnou zásadou civilného konania.

22. Keďže však rozhodnutie sudkyne okresného súdu, ktoré sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, posúdil ústavný súd ako také, ktoré nespĺňa ústavnoprávne požiadavky súdneho rozhodnutia, pretože v jeho odôvodnení zistil arbitrárnosť, otvára sa priestor na to, aby sa zopakoval proces a odstránili vytýkané nedostatky. Inými slovami, ústavný súd vychádzal z toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a jeho zrušením sa otvára priestor na to, aby sa okresný súd po vrátení veci v ďalšom konaní sám vysporiadal aj s touto časťou namietaného procesného postupu. V tejto časti preto ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Trovy konania

23. Zistené porušenie práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti okresného súdu nahradiť sťažovateľke v určenej lehote trovy konania na účet právneho zástupcu (bod 3 výroku tohto nálezu).

24. Pri výpočte výšky náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), v zmysle ktorej základná sadzba tarifnej odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za jeden úkon právnej služby predstavovala v roku 2025 sumu 371 eur a náhrada hotových výdavkov za každý úkon právnej služby (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavovala v roku 2025 sumu 14,84 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 zvýšenú o DPH, čo predstavuje celkom sumu 949,17 eur.

25. Trovy konania sťažovateľky teda predstavovali spolu sumu 949,17 eur, ktorú je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu